

6 oktober 2016 - zaaknummer 2016-012250

M.e.r.-beoordeling versterking primaire waterkering (klimaatdijk) project FluviaTiel, eerste fase

GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

M.e.r.-beoordelingsbesluit Versterking van de primaire waterkering (klimaatdijk) in project FluviaTiel, eerste fase, ingevolge artikel 7.17, eerste lid Wet milieubeheer en artikel 2 Besluit milieueffectrapportage.

Inleiding

Het project FluviaTiel (eerste fase) is een gebiedsontwikkeling die in samenwerking tussen de gemeente Tiel, de provincie Gelderland en waterschap Rivierenland tot stand moet komen. Het betreft de herinrichting van een gebied ingeklemd tussen de Waal, het Amsterdam-Rijnkanaal en de bestaande kern van Tiel, in de gemeente Tiel. In dit gebied wordt het vergroten van de bescherming tegen hoogwater op de Waal gecombineerd met de vermindering van kwel in het aangrenzende stedelijk gebied (Tiel-Oost) en met natuurontwikkeling in de Kleine Willemspolder. Centraal hierin staan de versterking van de primaire waterkering (Echteldsedijk) door realisatie van een waterkerend landschap (klimaatdijk), ophoging van het binnendijkse Vijverterrein en realisatie van een natuurlijk landschap met ruimte voor recreatie (maaiveldverlaging en aanleg strang).

De totale lengte van de te versterken primaire waterkering bedraagt ca. 1 km (dijkpaal 201-211). De dijk wordt verhoogd en verbreed (stabiliteitsberm binnendijks) aangelegd. Het concept van het waterkerend landschap (klimaatdijk) combineert de voordelen van een gevarieerde, multifunctionele dijk met de hoogste veiligheidseisen. Het eindbeeld is een waterkerend landschap, waarbij brede en flauwe hellingen de vloeiende overgang vormen tussen binnen- en buitendijks gebied.

De primaire waterkering ligt aan de noordzijde van de Waal en keert hoog water vanaf de Waal. De waterkering maakt onderdeel uit van Dijkkringgebied 43 (Betuwe, Tieler- en Culemborgerwaarden). Waterschap Rivierenland is de beheerder van deze primaire waterkering.

De gemeente Tiel is initiatiefnemer van het project FluviaTiel. Vanuit de Waterwet gezien is de beheerder van de waterkering, waterschap Rivierenland, formeel de initiatiefnemer van de dijkversterking (middels een projectplan Waterwet). De gemeente en het waterschap hebben een samenwerkingsovereenkomst gesloten, waarin deze rolverdeling is vastgelegd.

Gedeputeerde Staten van Gelderland zijn bevoegd gezag voor de m.e.r.-beoordeling, betreffende de versterking van de primaire waterkering tot klimaatdijk. De m.e.r.-beoordeling m.b.t. de vergravingen in de Kleine Willemspolder vindt later plaats, als onderdeel van de ontgrondingsvergunning (waarvoor Gedeputeerde Staten van Gelderland eveneens het bevoegd gezag zijn).

M.e.r.-beoordelingsplicht

Een milieueffectrapport (MER) is een openbaar document waarin zo objectief mogelijk wordt beschreven welke milieueffecten te verwachten zijn bij een bepaalde activiteit. Het Besluit m.e.r. maakt onderscheid tussen m.e.r.-plichtige activiteiten en m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten. De versterking van een primaire waterkering is volgens het Besluit milieueffectrapportage (onderdeel D 3.2 van de bijlage) m.e.r.-beoordelingsplichtig. Het m.e.r.-beoordelingsplichtige besluit is de goedkeuring van het projectplan voor de versterking van de primaire waterkering door Gedeputeerde Staten, conform artikel 5.7 van de Waterwet.

Procedure

Op 14 september 2016 ontvingen wij van het waterschap de aanmeldingsnotitie, zoals bedoeld in artikel 7.16 van de Wet milieubeheer, voor de m.e.r.-beoordeling: "Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling - ten behoeve van projectplan Waterwet (primaire waterkering) - en vormvrije m.e.r.-beoordeling - ten behoeve van ontgrondingsvergunning- FluviaTiel, eerste fase".

Volgens artikel 7.17 Wet milieubeheer dienen wij binnen zes weken na de datum van ontvangst van de aanmeldingsnotitie het besluit, te weten wel of geen noodzaak tot het doorlopen van de m.e.r.-procedure, te nemen.

Van dit besluit wordt, conform artikel 7.17 Wet milieubeheer, mededeling gedaan door kennisgeving in de Staatscourant, in een dagblad en in een huis-aan-huisblad. Dit vindt gelijktijdig plaats met de bekendmaking en terinzagelegging van het ontwerp-projectplan voor de versterking van de primaire waterkering en de eventuele overige besluiten (vergunningen).

Beoordeling

Op basis van de ingediende aanmeldingsnotitie hebben wij als bevoegd gezag de m.e.r.-beoordeling uitgevoerd om vast te stellen of voor dit project (versterking primaire waterkering tot klimaatdijk) een m.e.r.-procedure moet worden doorlopen. De m.e.r.-beoordeling gaat uit van het principe: nee, tenzij er sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen door de voorgenomen activiteit. Deze dienen, conform artikel 7.17 Wet milieubeheer, mede te worden beoordeeld op de in bijlage III van de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling aangegeven criteria (omstandigheden).

In onze beoordeling staan de volgende aspecten centraal:

- 1 *Waarover moet een besluit worden genomen?*
- 2 *Onder welke omstandigheden doet de activiteit zich voor?*
- 3 *Leiden deze omstandigheden tot belangrijke nadelige milieugevolgen zodat het doorlopen van de m.e.r.-procedure noodzakelijk is?*

1 *Waarover dient een besluit te worden genomen?*

De versterking van de primaire waterkering langs de noordoever van de Waal tot klimaatdijk, zijnde één van de onderdelen van het integrale gebiedsproject FluviaTiel. Het m.e.r.-beoordelingsplichtige besluit is de goedkeuring van het projectplan Waterwet voor de versterking van de primaire waterkering door Gedeputeerde Staten.

2 *Onder welke omstandigheden doet de activiteit zich voor?*

Bij de aanpak van de m.e.r.-beoordeling staat centraal in hoeverre de voorgenomen activiteit leidt tot belangrijke nadelige milieugevolgen. Hierbij wordt rekening gehouden met de genoemde criteria (omstandigheden) uit bijlage III van de EEG richtlijn milieu-effectbeoordeling:

- A. *de kenmerken van de activiteit.*
- B. *de plaats van de activiteit.*
- C. *de kenmerken van de potentiële effecten van de activiteit.*

2A *de kenmerken van de activiteit*

Alhoewel de realisatie van een waterkerend landschap (klimaatdijk) geen veelvoorkomende activiteit is, heeft de feitelijke uitvoering ervan geen bijzondere kenmerken. Het is in de basis een versterking van een primaire waterkering d.m.v. bekende en betrouwbare technieken (grondverzet), waarbij ook de omvang (ca. 1 km) beperkt is. Het projectplan voor de versterking zal verder ingaan op de methode en het tijdstip van uitvoering en hoe eventuele negatieve milieueffecten tijdens de uitvoering geminimaliseerd en/of gemitigeerd worden.

2B *de plaats van de activiteit*

De Echteldsedijk vormt op dit moment de primaire waterkering tussen het binnendijkse- en buitendijkse gebied en heeft een ontsluitende functie in de vorm van een smalle verharde weg die toegang geeft tot het binnendijkse gebied De Vijverberg en het uiterwaardgebied de Kleine Willemspolder. De Kleine Willemspolder wordt momenteel bijna volledig gebruikt ten behoeve van agrarische doeleinden (weide en hooiland) en kent daarnaast recreatief medegebruik (groene uitloop van het stedelijk gebied). In het gebied zijn diverse wandel- en struinpaden aanwezig, waarmee vrijwel het hele gebied toegankelijk is voor recreanten. Ten noorden van de waterkering ligt de woonwijk Tiel-Oost, welke al lange tijd kampt met kwelwateroverlast.

Gezien de integrale doelstelling van project FluviaTiel (vergroten hoogwaterveiligheid, vermindering kwel stedelijk gebied en natuurontwikkeling Kleine Willemspolder), is een integraal inrichtingsplan opgesteld; een landschappelijk ontwerp waarin de basisdoelen ten aanzien van de dijkversterking en de gebiedsinrichting zijn uitgewerkt. Hierin is veel aandacht geschonken aan een goede landschappelijke inpassing van (onder meer) de versterkte waterkering (klimaatdijk) in zijn omgeving, waarbij aspecten als flora, fauna, (recreatieve) ontsluiting en cultuurhistorie aan bod zijn gekomen.

De primaire waterkering maakt onderdeel uit van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Gelderse Groene Ontwikkelingszone (GGO) en ligt binnen Natura 2000-gebied Rijntakken. Het projectgebied wordt op archeologische en cultuurhistorische aspecten als waardevol bestempeld.

2C de kenmerken van de potentiële effecten van de activiteit

In de aanmeldingsnotitie zijn, o.b.v. de beschrijving en analyse van de activiteit (versterking primaire waterkering) en de plaats, vervolgens de mogelijke gevolgen van de activiteit op diverse aspecten uitgebreid en zorgvuldig beoordeeld.

De mogelijke effecten op archeologische waarden zijn goed in beeld gebracht. Verstoring ervan wordt voorkomen door op relevante plekken bij ontgravingen te werken met archeologische begeleiding.

Realisatie van project FluviaTiel (als geheel), leidt voor de aspecten landschap en cultuurhistorie tot een versterking van de waarden in het gebied. Bijvoorbeeld meer zichtbaarheid en beleefbaarheid van cultuurhistorische elementen en een betere landschappelijke verbinding van het binnendijkse en buitendijkse gebied. Er zijn geen negatieve effecten te verwachten als gevolg van de versterking van de waterkering.

In een uitgebreide natuurtoets zijn de ecologische effecten in beeld gebracht. Er is geen effect op beschermde natuurmonumenten. Er is ook geen significant verstorend effect op de Natura-2000 instandhoudingsdoelstellingen voor de aangewezen habitattypen, leefgebieden en soorten. Aangezien project FluviaTiel bijdraagt aan de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen die gelden voor de GNN- en GGO-gebieden, is hier zelfs sprake van positieve effecten. Wat betreft beschermde flora en fauna-soorten zal worden gewerkt conform een ecologisch werkprotocol en zijn er geen negatieve effecten te verwachten. Ook hier geldt dat er zelfs positieve effecten te verwachten zijn.

Rondom wateraspecten is eveneens sprake van een positief effect, en wel op de kweloverlast in Tiel-Oost (conform doelstelling project FluviaTiel). Er zijn geen negatieve effecten te verwachten voor overige wateraspecten.

Voor niet-gesprongen explosieven geldt dat voor verdachte locaties nader onderzoek zal worden verricht voorafgaand aan de graafwerkzaamheden. Er zijn geen negatieve effecten te verwachten.

Tot slot zijn er ten gevolge van de versterking van de primaire waterkering geen noemenswaardige (permanente) effecten te verwachten voor bodem, luchtkwaliteit, geluids- en lichthinder. Bij alle aspecten is ook ingegaan op mogelijke cumulatie. Dit leidt nergens tot wezenlijke andere conclusies.

3 Leiden deze omstandigheden tot belangrijke nadelige milieugevolgen zodat het doorlopen van de m.e.r.-procedure noodzakelijk is?

Wij concluderen, mede op basis van en in aansluiting op de aanmeldingsnotitie, dat er geen omstandigheden zijn die leiden tot belangrijke nadelige milieugevolgen die het doorlopen van de m.e.r.-procedure noodzakelijk maken.

Besluit

Wij beslissen, dat er voor de voorgenomen versterking van de primaire waterkering (klimaatdijk) in project FluviaTiel geen noodzaak is om de m.e.r.-procedure te doorlopen.

Rechtsbescherming

Dit m.e.r.-beoordelingsbesluit is een voorbereidingsbeslissing in de zin van artikel 6:3 van de Algemene wet bestuursrecht, waartegen geen zelfstandig bezwaar en beroep mogelijk is, tenzij een belanghebbende door dit besluit rechtstreeks in zijn belang wordt getroffen. Eventuele bezwaren tegen dit besluit kunnen via een zienswijze kenbaar worden gemaakt in het kader van de procedure voor de totstandkoming van het projectplan Waterwet.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

A.J.A. Elemans